

Kirbitler bugünden itibaren ucuzluyor. Şirketlerdeki komserlikler kaldırılıyor. Sinan için dün ihtifal yapıldı.

İtalyanın gizli bir surette Avusturyaya ve Macaristana vagonlarla silâh gönderdiği bildirilmektedir.

FIYATI 5 KURUŞTUR

İnsull İstanbulda

Amerikalı banker İnsull'un hayatı hakiki olmaktan ziyade roman sahifelerinde aranılacak garip ve garip olduğu kadar da hazine bir maceradır. Bir zamanlar meşhur muhter Edison'un en yakın adamlarından olan İnsull, kısmen de Amerika halkının bu büyük dâhi hakkındaki itimadını istismar ederek milyarlara kavuşmuş, Amerikanın iş ve siyaset hayatında büyük bir kuvvet şeklinde belirmiş, belediye reisleri tayin etmiş, milyonlar yapmış, milyonlara sahip olan kimseleri mahvetmiş, hayır işlerine milyonlarca dolar vakfetmiş ve nihayet bir takım yolsuzluklardan dolayı itham edilerek üzere iken kaçarak Yunanistan'a iltica etmiş. Oradan da bir vapur kiralayarak memleketimize gelmiştir. Bir zamanlar milyarlara servete, ihtişamlı saraylara sahip olan İnsull, şimdi üstünde duracak bir karış toprak bulamıyor.

İnsull'un iadesi için Amerika hükümeti tarafından vâki olan talep karşısında bazı hukuk meseleleri mevzuu bahseldi. Bir defa banker, iadesi için Amerika hükümeti tarafından talep vâki olduğu zaman, kırılmadığı bir vapur içinde bulunuyordu. Yani karaya çıkmamıştı. Vaziyet böyle olmakla beraber, vapur karasularımıza girmiş demir atmış bulunduğu göre, İnsull hükmen, Galata rıhtımına atılacak basmış telâkki edilebilir.

Bir mücrim bir memlekette kaçıp ta başka bir memleket iltica ederse, hakkında nasıl muamele yapılmalıdır? Mücrim muhakeme edilmez için kendi memleketine geri verilmeli mi? Yoksa iltica ettiği memleketin mahkemeleri tarafından muhakeme mi edilmeli? Her iki nokta nazarı da müdafaa eden hukuku düvel üleması bulunmamıştır. Bu nazik nokta hakkında kolay kolay bir hüküm verilememesi iki mülahazadan ileri gelir:

1 — Cürmün başka başka memleketlerde ayrı ayrı telâkkileri olması,

2 — Adı bir cürüm bahane edilerek siyasi sebeplerle yabancı bir memlekete iltica eden bir kimsenin geri istenilmesi. Çünkü siyasi cürümler dolayısıyla hiç bir maznunun iade edilemeyeceği devletler tarafından kabul edilmiş bir hükmüdür.

Bununla beraber, Grotius gibi bir hukuku düvel âlimi başta olmak üzere bir çok hukukçular mücrimin iadesini bir memleketin bir memlekete karşı göstereceği cemile değil, bir memleketin bir memlekete isteyeceği bir hak telâkki etmişlerdir. Cemile olsun, hak olsun mücrimin iadesini iltizam edenlerin telâkkileri zamanla kuvvet bulmuş ve bu hüküm devletler arasında iadei mücrimin mukaveleleri şeklindeki hususi anlaşmalarla da takviye edilmiştir. Bugün aşağı yukarı her memleket diğer memlekete karşı böyle mukavelelerle taahhüt altına girmiş buluyor.

Amerika ile aramızdaki vaziyete gelince; yakın zamanlara kadar bu memleketle aramızda bir iadei mücrimin mukavelesi yoktu. Maamafih Amerikalılar bir derece kadar da kaçak bankerleri geri almak ve adaletini eline teslim etmek maksadıyla bazı memleketlerle mzalayıp alelacele tasdik ettikleri iadei mücrimin mukaveleleri arasında bizimle de bir mukavele aktarmışlardır. Bu mukavele Amerikalılar tarafından 5 şubatta tasdik edilmeğe beraber, henüz bir Meclis tarafından tasdik edilmiştir. Ancak bir müddetten beri Meclisin ruznamesi arasında bulunuyor ve bugün yarın tasdikü bir vâki halindedir.

Bununla beraber, iadei mücrimin mukavelesinden sarfınazar ceza kanununumuzun bir maddesine göre, hükümet bir mücrimi iade edebilir. Bu kanunun dokuzuncu maddesinin son fıkrasında diyor:

"Ecnebi olduğuna ve cürümli ceraimden bulunduğu karar verilen kimsenin iadesi talebi hükümetçe kabul olunabilir. İadesi talep ve kabul olunan kimse hakkında mahalli müstantiklik tevfi müzeleresi verilebilir." Bu maddenin ilk fıkraları isnat eden cürüm siyasi veya asker madidi mahkeme tarafından tasdik edildikten sonra böyle bir kararın verilebileceği hakkındadır. Binaenaleyh İnsull meselesi bu maddenin hükmü içine giriyor demektir. İadei mücrimin meselesi bazı memleketlerde tamamiyle adli, bazı memleketlerde de tamamiyle idari bir mesele halindedir. Görülüyor ki bizde kısmen adli, kısmen de idari bir mesele şeklindedir. Adliye cürüm siyasi veya askerî olmadığına karar verecek; hükümet te arada iadei mücrimin mukavelesi varsa, mutlaka, yoksa cemile olmak üzere ve isterse, iade edecek, gerçi şimdiye kadar devletler arasındaki teamül bir mücrimi ancak iadei mücrimin mukavelesi olduğu zaman iade etmektedir. Ancak mukavele olmadığı zaman da mütakabiliyet prensibi varsa buna riayet etmek, yoksa buna bas

Bulgar başvekili son siyasî hadiselerin tahlilini yapıyor

M. Muşanof: "Bulgaristanın hiç kimseye karşı taarruz niyeti yoktur,, diyor

Başvekil Balkan misakı için: "Biz misakı lüzumsuz addettik ve öyle add ediyoruz,, demektedir

SOFYA, 31. A.A. — Bulgar Ajansı bildiriyor:

Mecliste hariciye bütçesinin müzakeresi münasebetiyle beyanatta bulunan başvekil M. Muşanof, Bulgaristanın harici siyasetinin yegâne hedefi bütün milletlere ve evvelimde komşu milletlere karşı sulh, anlaşma ve dostluk olduğunu tekrar teyit ederek demiştir ki:

"Memleketimizde ağır fedakârlıklara mal olan harp işlerini bilen Bulgaristan artık ne harp üzerine ümit bağlamakta ve ne de harbi beynelmilel siyaset vasıtasıyla olarak tasavvur etmektedir. Bulgaristan milleti sulha samimi bir surette mehbuttur. Hiç bir kimseye karşı taarruz niyeti yoktur ve hiçbir kimseyi tehdit etmemektedir. Nereden gelirse gelsin, bunun akidesi iddialar yanlıştır. Esasen Bulgar hükümetinin, icraatı Bulgaristanın bu müslihane siyasetini münakaşa kabul etmez bir surette isbat etmektedir. Bulgaristan sulhu ve Avrupa milletlerinin huzur ve inkişafını geniş bir makyas dahilinde temine matuf bütün beynelmilel teşebbüsleri kayıtsız ve şartsız olarak tasvip ve bunlara müzaheret eder."

Bulgaristan ve Cemiyeti akvam

M. Muşanof beyanatına devam ederek, Bulgaristanın milletler cemiyetine olan merbutiyetini hatırlatarak beynelmilel muvazenesi tekrar tesise ve mevcut adaletsizlikleri imkân dahilinde vakit düzeltmeğe yalnız harp sonunda milletler arasında tesis edilmiş olan bu meclisin muktedir olduğunu söylemiş ve Bulgaristanın, harbi beynelmilel ihtilâfların halli vasıtası olmaktan çıkaran Briand-Kellog misakını tereddüt etmesinin imza ettiğini ve sulhu takviye ve

(Devamı 7 inci sahifede)

M. Mussolini diyor ki:

"Faşist rejimi barutu ateşliyecek değildir!,"

M. Mussolini'nin beyanati ilk şedit ve ihtirash nutkunu tadil eden bir hava yaratmaktadır..

M. Mussolini

İtalya Başvekili M. Mussolini, Macaristan, Avusturya ve İtalya arasında aktedilen Roma itilâfından sonra hal

langıç olmak üzere cemile olarak devletler birbirine iade etmektedirler. Dünya milletleri arasında ki tesanüt arttıkça ve temas neticesinde devletlerin cürümler hakkındaki telâkki farkları azaldıkça mücrimlerin iadesi beynelmilel bir kaide haline almak yoluna girmiştir. Nihayet bu, bir memleketin diğer memleket mahkemesine itimat etmesinden ibarettir ve artık dünyanın, bir memlekette başka bir memleketin bu itimad esirgimeyeceği bir tekâmül devrini idrak ettiğine inanmak zamanı gelmiştir. Bunun için değil midir ki İnsull de kendisini adaletin kapısına çağırarak Amerikadan maada yer yüzünde ayakta durabilecek bir karış toprak bulamıyor?..

Türkiye ve Bulgaristan

Bulgar başvekili iki memleket arasındaki münasebatın istikbalde de iyi ve dostane olacağına kanidir

SOFYA, 31. A.A. — Bulgar Ajansı bildiriyor:

Başvekil M. Muşanof, mebusan meclisinde harici siyaset hakkında izahat verirken sözü Türkiye ile olan münasebetlere naklederek demiştir ki:

"— Cenup komşumuz olan Türkiyeye bir dostluk ve bitaraflik beri Türk matbuatının Bulgaristanı karşı kullanmakta olduğu galeada Gazi Mustafa Kemal başkanın akil ve münevver siyaset adamlarının telâkkilerine ve arzularına tevafuk etmekte olduğunu hiç zanetmem. Bilâkis Türk devlet adamlarının Bulgar milletinin Türkiyeye karşı beslemekte olduğu ihlas ve dostluk hissiyatını bilmedikleri ve yekdiğerini tanıyan ve mütakabilen takdir eden iki millet arasındaki münasebetlerin istik-

Bulgar Başvekili M. Muşanof balde de yine iyi ve dostane olacağına kanidir.

İnkılâp dersleri Ve bir sual

ANKARA, 31 (Telefonla) — Denizli mebusu Mazhar Müfit Bey bir sual takriri vermiştir.

Mazhar Müfit B. sinin temini için Maarif Vekâletince ne düşünülüp düşünün izahını istemektedir.

Yanlış rakamlar

İstanbul ve Trakya şeker fabrikası şirketinin senelik heyeti umumiyeye içtimardan bahseden bazı gazetelerin gösterdikleri rakamlarda yanlışlıklar vardır. Bir gazete fabrikanın 1,217,832 lira kazandığını ve aynı senede 2,564,526 lira amortisman ayırdığını yazmıştı.

Bizim aldığımız malûmata göre bu amortisman miktarı yazıldığı gibi aynı seneye içinde ayrılmış değil, şirketin kurulduğu tarihten bu seneye kadar geçen sekiz sene zarfında ayrılan amortismanların mecmuudur. Esasen her şirket kanun ve nizamnamelerinde gösterdiği şekilde amortisman ayırır ve bu para kâr olarak kaydedilmez. Bir gazete idare masraflarını da 201718 lira gösterecek yerde sevhene iki milyon on yedi bin lira göstermiştir.

Bodrumda zelzele

BODRUM, 30 (A.A.) — Bugün sabah saat 4 te dokuz saniye devam eden hafif bir zelzele olmuştur.

İnsull'ün bugün mahkemeye çıkması muhtemel

Yunan vapurunun kaptanı İnsull'ü teslim etmek istemiyor muymuş?

Dolandırıcı bankere ait evrak bugün Ankaradan gelecektir.

Mütemediyen dolandırıcı bankerin içinde bulunduğu vapur etrafında dolan polis motorlerinden birisi...

İnsull hadiseyi nasıl karşılıyor?

Maiotis vapur ile limanımızda bulunan Amerikalı müflis banker Samuel İnsull dün de vapurda kalmış ve haricetin hiç kimse ile görüşmesine müsaade edilmemiştir.

Amerika sefiri Mösyo Skinner'in bankerin teslimini Hariciye vekâletinden istemesi üzerine mesele artık adliye intikal etmiş bulunmaktadır. Amerika sefaretine İnsull hakkında tahkikata esas teşkil eden evrakın birer suretini Hariciye vekâletine vermiş olduğundan Amerikalı bankerin vaziyeti ceza kanununun dokuzuncu maddesi mucibince mahkemenin vereceği karara bağlıdır.

Fakat dün akşama kadar bu evrak Ankaradan İstanbul cumhuriyet müddeiummiliğine gelmemiş olduğundan müddeiummiliğe henüz harekete geçmemiştir. Bu evrakın bugün gelmesi bekleniyor.

Evrak gelince İnsull'un asliye ceza (Devamı 7 inci sahifede)

Maiotis'de nöbet almaya giden zabıta memurları motörde

Büyük Türk mimarının 346 ncı senesi kutlulandı

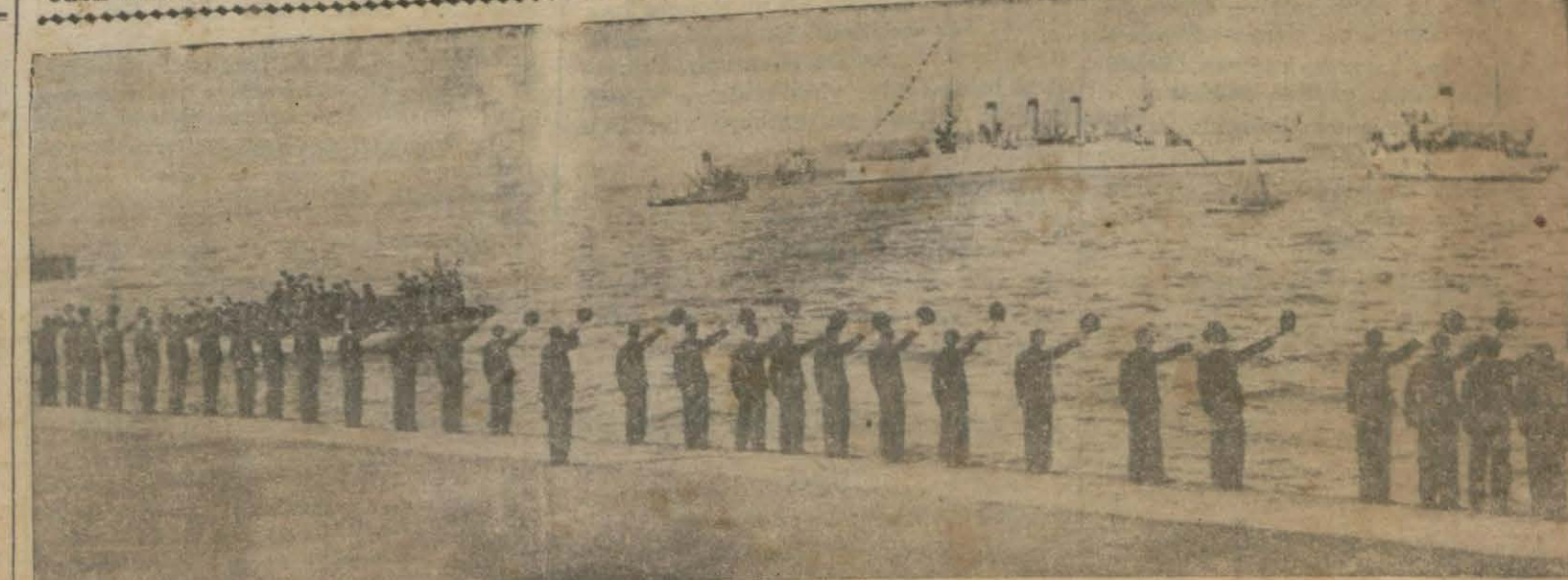
Dâhi mimar için Yapılan ihtifal pek Muazzam oldu

Türk mimarisine ölmez âbideler hediye eden büyük Türk mimarı Koca Sinan, dün ölümünün (346) ncı yıldönümünü idi.

Bu münasebetle dâhi mimarın hatırası anıldı. Bu seneki mimar Sinan ihtifalının hususiyeti, merhumun sanat hayranlarının türbesi önünde toplanmaları idi. Muazzam Süleymaniye'nin ayak ucunda mütevazı ve silik bir gölge gibi duran bu küçük mezarın, etrafına dün öğleden sonra saat on üçten itibaren kalabalık bir halk kütleli toplanmaya başlamıştı.

Türbenin duvarı üstüne koca Sinanın kara kalemle büyütülmüş bir resmi asılmış, sandukanın üstüne bir Türk bayrağı örtülmüştü. Güzel sanatlar akademisinin, halk evinin, Türk Telebe Birliğinin gönderdiği çelenklerle türbe bir çiçek bahçesine benziyordu.

Saat tam on dörtte merasime başlandı. Kesif bir mektepli kafillesi civar mahallelerden gelen halk tabakası (Devamı 7 inci sahifede)

Dün Deniz Harp mektebinin bu sene verdiği mezunlarına meç kuşatıldı. Yukarıki resim yeni deniz zabıtabirimizi arkadaşları selâmlarken gösteriyor. Merasim tafsilâtı yedinci sahifemizedir.

ÇANAKKALE!

Yazan: Amiral Sir Roger Keyes

Harpte bulunanlar Türk ulüvvüce-nabından sitayişle bahsediyorlar!

Denize girdiği zaman müthiş bir infilak olmuş, etrafa fırlayan isimler çeyrek milden fazla açıkta duran tahtelbahirin civarına kalar gitmiş.

Doyley Hughes açığa doğru fırlatılmış yüz, beş yüz yarda kadar yüzünü. Sonra sahil istikametini takibe başlamış. Bu müddet zarfında asla ile ışık çalışıyordu.

Bu esnada sahilden üzerine mü emadilerin ateş ediliyordu.

Nasmith tüfek seslerini işittiği halde Doyley Hughes'un çaldığı sesleri duymuyordu. Onun için çok merak etmiş.

Tahtelbahiri sahile o kadar yaklaştırmış ki, ucu âdetâ sahile dokunuyormuş. Fakat bu sırada Doyley Hughes küçük bir burunun ötesinde bulunuyordu. Biraz dinlenmek için karaya çıkmış imiş.

Artık karada herkes ayaklanmış. Şafak ta sökmeye başlamış. Onun için zabıt daha fazla beklemeden tekrar denize girip açığa doğru yüzmeğe başlamış.

O zaman uzaktan bir Türk gemini zannettiği şeyin, kendi tahtelbahirinin provası olduğunu gördü. Gene sahile dönüp bir müddet gözlemiş.

Biraz sonra tahtelbahiri lâyıkyle görünce gene denize atlanmış. Yüzerek tahtelbahire geldiği zaman yorgunluktan âdetâ baygın bir halde imiş.

Doyley Hughes tam Nasmith'e muavin olmağa lâyık bir adamdır.

Tayyarelerimiz Boğazda dört büyük geminin bulunduğunu haber vermişlerdi. Bu gemiler her halde Akbaş limanına levazım çıkarıyorlardı. Türk ordusunun en büyük mühimmat deposu orada idi.

Keyf'yet derhal Nasmith'e bildirildi.

Nasmith'e bilhassa sert akınlı Boğaz sularında güç ve tehlikeli bir iş verdiğimiz bil'yordum. Fakat onun iktidar ve maharetine karşı sarımsız bir inanım vardı.

Berhat, olan iki nakliye gemisi

Tahtelbahir gemilerin bulunduğu noktaya sabahın yedisinde vasi olmuş. Vapurların etrafında onları muhafaza eden bir çok küçük sefa ve bu meyanda bir gambotla b'r muhrip bulunduğunu gördüğü için gambotu torpillemeğe karar vermiş.

Fakat attığı torpil gambotun altından geçmiş ve sahilde bir takım küçük gemiler arasında patlamış.

Bunun üzerine hantal bir surette denize dalmış. Fakat gemiler kendisi ni kovalsınlar diye perisikopunu, hattâ kulesini meydana bırakmış. Filhakika gemiler de ta kibe başlamışlar. O zaman dibe dalmış ve aşağıdan geri dönerak nakliye gemilerinin buldukları noktaya gelmiş. Provasındaki bo-

rudan sağlı sollu iki torpil atarak her iki vapuru da batırmış.

Boğazdan çıkarken Nasmith 80 kadem derinlikten son süratle ağına üzerine yürüyüp onu delmeğe karar vermiş. Kumanda kulesine ağı iyice görüp malumat verme işi için lâmbaları öndürerek Doyley Hughes'u oturtmuş. Doyley Hughes ağına iki buçuk pusluk tel-den yapılmış olduğunu, ağına on kademlik gözleri bulunduğunu haber vermiş.

Cochraue yukarı çıkıp Nasmith'in yerine geçmiş. Cochraue hareket etmeden evvel, Haliçte bazı hasarat ıka etmek maksadına matuf bir plânı benimle münakaşa etmişti. Bu plân, mahareti itiba riyle büyük babasının parlak icraatından aşağı kalmıyordu. Fakat bu plân tatbik edilemedi. E. 7 tah telbahiri ağa yakalanmış, tam kur tulacağı sırada pervanelerinden bir ini ağa kapılmıştı.

Ağa yakalanmış
Cochraue bu suretle on iki saat kadar çabalamış. Ağı koparmak için hatıra gelebilen bütün tedbir lere müracaat etmiş. Bu meyanda 240 kadem derinliğe inmeği bile tecrübe etmiş.

Nihayet tekneye yakın bir nok tada ağır bir bomba patlamış. Bütün elektrik ziya tesisatı bozulmuş.

Bu vaziyet karşısında E. 7 yi denizin sathına çıkarıp tayfaya kurtulmak imkânını vermektan başka yapılacak bir şey kalmamış. Nitekim de öyle yapmış. Sonra tahtelbahiri tekrar dibe batırmış.

Kendisi ve mürettebatı esir olmuşlar.

SON

NOT:

Sir Roger Keyes'in bu hatıratını neşreden Daily Telegraph gazetesine gönderilen bir mektupta şöyle denilmektedir:

Sir Roger Keyes'in hatıratında Türklerin ulüvvüce-nabından lisana sitayişle bahsetmiş olmasına çok memnun oldum.

"12 Mayıs 1915 tarihinde ön hatta gelirken neferlerimizden biri vuruldu. Diğer arkadaşlarla birlikte yaralıyı, kendisini gazetelerde resmi intişar eden sipelerin birinden geçirerek panstman yerine götürdük. (Burası kazılmış bir siper değildi, iki tarafındaki çalılardan da anlaşılacağı üzere hendek gibi b'r yerdı).

"Yaralı arkadaşımızı bir müddet götürdükten sonra siperin bir kısmını ağzına kadar su ile dolu bulduk. Yaralıyı yüksekte tutmak pek müşkül oluyordu. Onun için a çık tarladan geçmeğe karar verdik.

"Yaralıyı iki üç yurdalık bir meşafede düşmanın gözü önünde götürdüğümüz halde Türkler üzerimize ateş etmediler."

Balkan konferansı Mesaisi

ATINA, 31 (Milliyet) — Balkan konferansı mesaisine iştirak edecek olan Romanya, Yugoslavya ve Bulgaristan müessesilerinin bugün Atina'ya muvazaaletleri beklenmektedir.

Arnavutlar davet olunmadıklarından dolayı Balkan konferansına iştirak etmeyeceklerini telgrafla Yunan beyeti reisi Mösyo Papanastasyaya bildirmişlerdir.

Balkan konferansının ilk içtimat bugün öğleden sonra aktolunacaktır. Yarı Riga Freüsün heykeline çelenk konacaktır.

M. Kollı'nın masuniyeti teşriyesi

ATINA, 31 (Milliyet) — Mev'usan meclisinin dünkü cesesinde adliye encümeninin bir kararına rağmen Mösyo Venizelosa karşı yapılan suikast te - şebbüsünden maznun bulunan sabık dahiliye ve hava kuvvetleri nazırı Mösyo Rallis'in masuniyeti teşriyesinin ref'i kabul olundu.

Atinada kasırga

ATINA, 31 (Milliyet) — Gece yarısı burada dolu ile beraber şiddetli bir kasırga esmiştir. Müteakiben şiddetli yağmur yağdı bir çok mahallelerde hayli ziyanlar vardır.

Roosvelt av peşinde

NASSOV. (Bahama adaları), 31. A.A.

Romanyada gardöfer teşkilâtı mensuplarının muhakemesi

BUKREŞ, 31 (A.A.) — Rador A. jansı bildiriyor:

Gardöfer teşkilâtı hakkındaki mahkeme şahitlerin istimatını bitirmiştir. Bunlardan büyük bir kısmın dinlen mesinden gerek müddeimummilik ve gerek müdafaa avukatları sarfınazar etmişlerdir. Jeneral Petreviçsko müddeimummilik sıfatıyla uzun bir iddianame okuyarak bunda şiddet usullerini, ihtilâl gayelerini ve dukayı öldürmek için yapılan ihzaratı mevzuu bahsetmiş ve bu işe cüret edenlerden üçü hakkında müebbet kürek, bu meyanda ihtiyat jenerali Kantakuzino hakkın da müebbet veya mahkeme esabı mu haffeye görürse muvakkat cezasını ta lep etmiş ve diğer 48 müttehem hak kında bir seneden 10 seneye kadar mütebeddil cezalar istemiştir. Pazar-teşi müdafaaalar yapılacak ve hüküm ağılebi ihtimal perşembeye verilecek tir.

M. Venizelosun seyahati

ATINA, 31 (Milliyet) — Liberaler reisi Mösyo Venizelosun paskalyanın üçüncü günü tekrar Gırde gideceği haber verilmektedir.

Suyun derinliğini ölçmek için

ARKANJEL, 31 (A.A.) — Fen a. damırlarında Yudin, her an, ve vapurun hareketi esnasında da suyun derinliğini ölçen otomatik bir alet keş-

HARİCİ HABERLER

İtalyanın gizli surette Avusturya ve Macaristanı teslih ettiği bildiriliyor

Bir vagonda karnabaharların altında 4 zırhlı otomobil ve muhtelif silâhlar görülmüştür

BELGRAT, 31. A.A. — Havas ajansı muhabirinden: İtalyan gizli bir surette Avusturyayı ve Macaristan'ı teslih etmekte olduğu tafsilen temin edilmektedir.

Burada çıkan Politika gazetesinin yarınki nüshasında, Avusturyanın telzibine karşılık, 9 martta San Kando hudut istasyonuna 4 Avusturya ve 14 İtalya vagonundan mürekkep bir katarın geldiği ve içinde bulunan İtalyan askerlerinin bu vagonları Avusturya askerlerine teslim ettikleri haberi intişar edecektir.

Avusturya vagonlarının üzerleri örtüldü ve Linzde örtüler değiştirildi.

Japonya - Amerika

İki memleket Arasındaki münasebat dostanedir

VAŞINGTON, 31. A.A. — M. Hull 31 mart 1854 tarihinde Japonya hükümeti ile Amerika namına Komodor Perry tarafından aktedilen ilk sulh muahedesi kutulamak üzere bir Perry günü ihdas edilmesinde Amerika ticaret odasının vaki olan teklifi kabul etmiştir.

M. Hull, bu hususta demiştir ki: "Perry muahedesini, devamlı dostluk ve müteakib istifade binasının teminlerini kurmuştur. 80 sene evvel nasıl idiye, bugün de, Japonya ile münasebetimiz, bütün diğer devletlerle olduğu gibi sulh ve muahadenet esasları üzerine müstenittir."

M. Hull, bu sylzere ilâveten, her iki milletin, ticaret ve sanayi vadisinde, beraberiyetin umumî menfaatına olarak, birbirlerine hiçbir vechile zarar vermeksiz, aynı yolu takip eylediklerini söylemiştir.

Alman ve İngiliz sabık muharipleri

MÜNİH, 31. A.A. — Kaymakam Hücinson, matbuat mensuplarına görüşüğü sırada, ziyaretinin, İngiliz sabık muhariplerinin, Alman sabık muharipleri hakkındaki, diğer milletler muhariplerine karşı besledikleri aynı hislerle müteahassis olduklarını izhar için vukubulduğunu beyan etmiştir.

Mümâileh demiştir ki: "Biz, Alman milletine karşı hakiki bir uhuvvet hissettiğimizi Almanya ve bütün cihana gös termek istiyoruz." M. Hücinson ve arkadaşları genç hücum kıtaatı efradının asker değil, fakat siyasi bir iradinin zapt ve rapaltına alınmış müzahireli müzahireli olduğuna kamaat getirmişlerdir.

Amele ücretlerine zam

NEWYORK, 31. A.A. — Amerika Stil korporasyonu şirketi, kendi muhtelif fabrikalarında çalışan amele maaşlarının yarından itibaren takriben onar cent arttırılacağı haber vermektedir. Bu karardan 140.000 işçi müstefit olacaktır.

Daha birçok büyük madeni mamulât şirketleri aynı şekilde zamlar icra edeceklerini bildirmişlerdir.

M. Doumerg paskalya tatilinde

PARİS, 31. A.A. — Başvekil M. Doumerg, birkaç gün dinlenmek üzere Turnföy malikânesine gelmiştir.

Roma itilâfi ve Küçük itilâf

BUDAPEŞTE, 31 (A.A.) — Niyokoray Ujsag gazetesine beyanatta bulunan kont Betlen, Roma itilâflarının küçük itilâfa benzer bir blok ihtisâs manasında olmadığını söylemiş ve demiştir ki:

"Çünkü bu bloka başka devletlerin iştirakleri esas kabul edilmiştir. Bir de bu itilâflar, üç devlet arasındaki müzakerelerin gayesini tesbit etmediği gibi siyasi bir istikamet te tayin etmemektedir. Bu devletlerden hiç biri beraberce merkezî Avrupa'daki meseleleri halletmeğe çalışmak taahhüdü haricinde ayrıca bir taahhüde girişmiş değildir.

Günden güne daha bariz bir şekilde görülüyor ki Macarlar, fırka, sınıf ve mezhep farkı olmaksızın muahede - rin yeniden tetkikini istemekte mütefiktiler."

Balkan misaki Yunan âyanında

ATINA, 31 (Milliyet) — Ayan meclisi pazartesi günü Balkan misaki lâyihasını müzakere ve tasdik edecek tir. Alman malumatına göre Yunan hükümeti tefsiri beyanatına fazla izahat

vagonlarda, bir yığın karnabaharın altında 4 zırhlı otomobil ve muhtelif silâhlarla üniformaların bulunduğu görülmüştür. Bu katarın Avusturyada mı kaldığı yoksa Macaristan'a mı sevkedildiği meçhuldür.

Graz ve Brün'de böyle daha başka katarların geçtiği haber verilmektedir.

Bundan on gün evvel Talerhof'a, İtalyan pilotlar, 13 tayyare getirmişler ve bilâhare, kendileri şimendiferle avdet etmişlerdir.

Bu tayyareler, 750 şer beygir kuvvetinde Fiat tayyareleridir. Aynı zamanda tayyare levazımına da getirilmiştir.

Staviski rezaleti

Tekrar Mösyo Frotun ifadesine Müracaat edildi

PARİS, 31. A.A. — Staviski meselesi hakkında tahkikata memur komisyon, dünkü gün sabık dahiliye nazırı M. Frot'un ifadesini almıştır. M. Frot, eylem halifârada bulunan Puvatu ve Franko-Rumen bankaları direktörü Damovskinin lehine bir avukat sıfatıyla müdahalede bulunduğunu ve bu iki bankanın Staviski tarafından nakli yardım gördüğünü bilmediğini söylemiştir.

M. Frot bu husustaki hattı hareketinin gayet dürüst olduğunu iddia etmiştir.

Komisyon, bundan sonra polis komiseri Simon'u dinlemiştir. M. Frot emniyeti umumiye dairesinde birçok namusuz eşhas bulunduğunu ve Staviski ye ait tahkikatın her zaman durdurulduğunu söylemiştir.

Mümâileh, sözüne devamla demiştir ki:

"Eğer, Staviski'yi 933 kânunvevvelinde tevkif etmek murat edilmiş olsaydı, bu, çok kolay olurdu ve zabita, Staviskinin Paris'ten kaçmasına, isteseydi, mani olabilirdi."

Komisyon 10 nisanda toplanmak üzere dağıtmıştır.

Sovyet Rusyada M. Kalenin günü

MOSKOVA, 31 (A.A.) — Sovyet memleketi, M. Kalenin'in merkezi icra komitesi reisiğinin 15 inci senesini tesit etmektedir. Gazeteler bu mü-nasabette Stalin, Kaganoviç, ve Voroşilof, Molotov ve diğer şahsiyetlerin ve itihadi teşkil eden cumhuriyet hükümetleriyle komünist fırkası ve sen dika teşkilâtlarının tel yazılarını neşretmektedir.

İngiltere - İtalya

ROMA, 31 (A.A.) — Hariciye müsteşarı M. Suviç, 23-4-1934 te Londra'ya giderek M. Makdonald ve M. Jon Saymon'un Romaya yaptıkları ziyareti İtalya hükümeti namına iade edecektir.

Havanada vaziyet

HAVANA, 31. A.A. — Kuba zabıtası tamamile, zabıt ve raprtını kaybetmiş görünmektedir. Akşama sabaha, muhtelif fırkalar arasında bir ihtilâl zuhuru bekleniyor.

İhtilâlciler, son sistem mitralyözlerle tehciz edilmişlerdir.

Berlinde paskalya

BERLİN, 31. A.A. — Fevkalâde lâtif bir hava, paskalya yortularını münasabette teferrüçleri kolaylaştırmakta olduğundan, Berlin halkı ekseriyetle köylere gitmişler ve çehir yarı yarıya boşalmıştır.

Romanyada rejim aleyhtarları

BUKREŞ, 31 (Milliyet) — Roman yarıncı bugünkü siyasi rejimi ve monarşi aleyhinde çalışan gizli bir teşkilât mensup bulduklarından şüphe edilerek bir çok maruf kimseler tevkif edilmiştir. Mevkulların isimleri gizli tutulmaktadır. Bu gizli teşkilât arasında bir çok zabıttlerin de bulunduğu söylenmektedir.

Talebe birliğine mensup gençler

İZMİR, 31 (Milliyet) — Şehrimizde bulunan Talebe Birliğine mensup gençler İnebolu vapurule bugün İstanbul'a hareket etmişlerdir. Gençler rih-timda orta tedrisat talebeleri tarafından hararetle bir surette teşyi edilmişlerdir.

Siirtte atlı spor

SIIRT, 31 (A.A.) — Halkevine mensup atlı sporculardan 60 kişilik bir kafiye başlarında Vali Bey olduğu halde 50 kilometrelik bir yürüyüş yap-

SON DAKİKA

Fevzipaşa - Diyarıbekir hattının ikmali için tahsisat

ANKARA, 31 (Telefonla) — Hükümet Fevzipaşa - Diyarıbekir hattı inşaatının ikmali için 4 milyon liralık daha masraf icrasına ve gelecekte senelere sari taahhüdata girişmeğe mezuniyet verilmesi hakkında Mecl'se bir kanun lâyihası teklif etmiştir. Lâyihanın esbabı mucibesinde İsvaç grubu vasıtasile yaptırılmakta olan hatların malzeme ve inşaat taahhüdünün 55 milyon dolar olarak tesbit edildiği, fakat bu miktarın dolar rayicine göre İrmak-Kilyos hattının takriben 435 inci kilometresine kadar olan kısmın inşasına kifayet edeceği anlaşıldığı, halbuki bu hattın Diyarıbekire kadar götürülmesini ve orada icap eden tesisatın yapılmasını gerek iktisadi ve gerek idari noktalardan lüzumlu görüldüğü ve tahsisatın bu maksatla istendiği izah olunmaktadır.

Gedikli küçük zabıttler kanunu

ANKARA, 31 (Telefonla) — 1001 numaralı Gedikli küçük zabıt kanununun tadilı hakkında bir lâyiha hazırlanmıştır. Lâyiha göre askeri liseler, Harbiye, Askeri Tıbbiye ve Baytariye mekteplerinden muvaffak olamayıp ta çıkarılanların tâbi olacakları muameleler tadil edilmekte ve Gedikli küçük zabıt olarak mecburi mükellefiyetleri a - zaltılmaktadır. Yeni lâyiha arz edenlerin asker olarak vazifelerini de ikmalleri de zikredilmektedir.

Ankara inkılâp kürsüsünde

ANKARA, 31 (Telefonla) — Maarif vekili Hükümet Bey yarın Halkevinde İnkılâp kürsüsünde ders verecektir.

İzmir - Kasaba hattı alınıyor

ANKARA, 31 (Telefonla) — İzmir - Kasaba hattının alınması için İsvaçoğlu Şükrü Beyle şirket muahhasları arasında 2 Nisanda müzakere başlanacaktır.

Altın ve petrol işletme idaresi

ANKARA, 31 (Telefonla) — Altın ve petrol arama ve işletme idaresine verilmiş 300 bin lira tahsisat hâfi bilmeydiğinden idareye yardım olarak 200 bin lira daha itası hükümetçe Meclis'te tasbit edilmiştir. Bu para 933 mali bütçesinin Düyunu umumiyeye kısmı tahsisatından tenzil edilme suretiyle temin edilecektir.

Kâğıt fabrikası kuruluyor

ZONGULDAK, 31. A.A. — Sumer Bank tarafından kurulacak olan kâğıt fabrikası hakkında tetkikatta bulunmakta olan iki Türk 3 Alman müteahhaslarından mürekkep bir heyet Karadeniz Ereğlisine gelmiştir. Kâğıt fabrikasının burada kurulmasına muhakkak nazariyle bakılmaktadır.

İtalyada 14 kişi tevkif edildi

ROMA, 31. A.A. — İtalya - İsviçre hududundaki Port Stresa'da Legre isimindeki şahsa ait otomobilin teftişi sırasında faşist aleyhtar beyannomeler bulunmuştur. 24 yaşında olan bu adama Levi Maryo isiminde diğer bir şahıs refakat etmekte idi. Beyannameler 25 Mart intihabatından evvel dağıtılmak üzere hazırlanmıştır. Levi İsviçre toprağına kaçmış fakat Legre tevkif edilmiştir. Legrenin alınan ifadesi ve elde edilen vesikalara Levinin evinde ve bürosunda yapılan araştırmaya bir neticesinde 14 kişi daha tevkif edilmiştir. Bunlar Paristeki faşist aleyhtar teşekküllerle mutabık olarak İtalyada bir gurup teşkil etmişlerdi. Tevkif edilenlerin ekserisi yahudidir.

Tayyare filomuz İzmire döndü

İZMİR, 31. A.A. — Yunanistan'a giden tayyare filomuz bugün saat 13 te İstanbul tarihi ile avdet etmiştir.

Mecliste kabul edilen kanunlar

ANKARA, 31. A.A. — B. M. Meclisi bugün reis vekili Refet Beyin riyesinde toplanarak askeri ve mülki tekaüt kanununun 3 üncü maddesine ait bir tefsir fıkrasını kabul etmiştir.

Buna nazaran mezkûr kanunun 28 ve 30 uncu maddelerindeki malüliyetten maksat askeri ve mülki memurların kendi sanutaksirleri olmaksızın tekaütükleri esasında mevcut olup vazife esnasında hadis ve vazifeden münbais olarak duçar oldukları malüliyetlerdir.

İstanbul üniversitesinde istihdam olunacak ecnebi müteahhaslar hakkında kabul edilen bir kanunla da mezkûr üniversite için alınmış ve alınacak ecnebi müteahhaslarla müddeti 10 seneyi geçmemek üzere lüzum görülecek müddetler mukavele yapması hususunda maarif ve kâletine selâhiyet verilmektedir.

Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Birinci U. müfettişin beyanati

Her tarafta yollar yapılıyor

DIYARİBEKİR, 31. A.A. — Mardin ve Urfa vilâyetleri dahilinde yaptıkları tetkik seyahatinden dönen birinci umumî müfettiş Hilmi B. Anadolu Ajansına bu seyahatlerine ait intihabaları hakkında şu beyanatta bulunmuştur:

"Cumhuriyetin feyizlerinden istifade eden ve toprağına sahip edilen köylülerimiz büyük bir gayret ve huzur ve emniyet içinde çalışıyorlar. Bu seneki mezzuat vaziyeti ve bilhassa davalarımızın verimi çok eyidir. Harran ovasını sulamak ve Urfa'da demir borular içinde su getirmek için mühendisler tetkikat yapmağa başlamışlardır. Yol faaliyetleri eyidir.

Vilayet ve kaza merkezlerinde mektep, mezbahe, dispanser ve hal gibi inşaatserleri vücuda getirilmiştir. Kasabalarımızın daha medeni şartlarla inkişafata oldukları görülmektedir.

Meis adasında tevkif edilenler

KAŞ, 31. A.A. — Meis'de nümayişçilerden beş kişi tevkif edilmektedir. Belediye işlerine kaymakam bakmaktadır.

İTTİHAH ve TERAKKİ

Çarşamba günü Başlıyoruz..

Bahaeddin Şakir Beyin bıraktığı vesikalara göre yazılan bu tefrikayı ÇARŞAMBA gününden itibaren tefrikaya başlıyoruz.

Şimdiye kadar meçhul kalmış bir çok vesikaları iktiva eden bu tefrika İTTİHAH VE TERAKKİ tarihinin karanlık kalmış bütün noktalarını aydınlatacaktır.

ÇARŞAMBA GÜNÜ

Bugünlerde, Topkapı müzesi müdür muavini İzzet Bey (Hekimbaşı odası, ilk eczahane, Baş Lala kulesi) adı altında bir eser neşretmiştir. Dr. Galip Ata Bey, bu kitabı (Milliyet) gazetesinde tahlil ederken bundan birkaç cene evvel Dr. Osman Şevki Bey tarafından yazılan (Beş buçuk asırlık Türk tababeti) tarihinden de bahsetmiş ve bu son eser'in muharriri de saray hekimleri hakkında (Milliyet) gazetesinde iki mekale yazmıştır. Gerek İzzet Bey'in eserinde gerek Dr. Galip Ata ve Osman Şevki Beylerin mekalelerinde sarayda hekimlik etmiş olan Yahudi hekimlerine dair malumat verilmiş olmasından istifade ederek, bu mevzu hakkında birkaç söz ilâve etmeyi münaşip gördüm. Fakat buna başlamadan evvel şunu bildirmek isterim ki Türk'üde hekimlik etmiş Yahudi hekimleri sarayda, vezirlerin bu susî hizmetlerle hükümet hizmetlerinde olmak üzere üç kısma ayrılır. Bunların adetleri az olmayıp birçoğu hakkında malumat veren Yahudi memnurlardır. Bu memnurlar hangileridir?

1492 de İspanya'dan Türkiye'ye gelen Yahudiler, kendilerini beraber yeni yurtlarına matbaa getirerek ikinci Beyazıt ve birinci Selim zamanlarında İstanbul'da 85 k tap basmışlardır. Bu eserlerin ekserisi dine, dinin tefsirine, ahlâka ve Yahudi mahkemeleri tarafından verilen ilâmlara aittir. Bu mahkemeler tanzimattan sonraya kadar bile, Musâ'nın ahkâmına tevfiikan, her nevi hukuk ve hukukun akşamından sayılan ticaret davalarına bakarlardı ve ilâm istar ederlerdi. Bu ilâmlar, muhtelif zamanlarda basılan İbrani kitaplarda toplanarak Türkiye'nin hukukî, iktisadî, mali ve dolayısıyla siyasî ves kalari ihtiva eden pek kıymetli külliyyatır. Türkiye tarihini aydınlatan bu gibi vesikalari topluyarak türkçe bir eser yazmakla meşgulüm.

Gelelim makalenin serlevhasına:

Saraya intisap eden ilk Yahudi Hekim, hekim Yakup'tur. Bu ikinci Murat zamanında Edirne'ye gelerek şöhrati yayıldıktan sonra saraya intisap etmiştir. Bilâhare, "Fatih" ünvanını kazanmış olan Sultan Mehmet, veliahtlığı zamanında, hekim Yakubu babasından istemiş ve babası oğlunun arzusunu tatmin etmiştir.

İbrani muharriri, Fatih'in cülûsundan sonra, hekim Yakubun vaziyetini şöyle tasvir ediyor:

"Sultan Mehmet Sani, Edirne'de babasının tahtında oturmuştur. Cülûsunun ikinci senesinde, padişah, eylevm (Akıntı burnu) tesmiye olunan yerde (Boğazkesen) denilen mahalde küçük bir şehir inşa etmiştir ki, Galatanın arkasında bulunan şimdiki Yenihisardır. Padişah, yeni şehri görmek için Edirne'den gelmiş ve mayiyyetinde mezkûr hekimde bulunmuşdur. O sırada, padişah, dirayet ve bilgisini takdir etmiş olduğu mezkûr hekim taltif etmeyi arzu ederek, kendisini ve oğlunu hür ve erkekle olsun kadın olsun tekmlil zürriyyetini her nevi vergiden ve resimden muaf kılmak lûtfunda bulunmuştur. Bizim (yani Yahudilerin) bildiğimiz ve yazdığımız türkçe ve lisanında verilmiş olan bu muafiyet fermanının İbrani'de tercümesi şudur: "Memleketin bütün ahali üzerine, kâinatı parlattığı gibi, parl-

yan işbu fermanı celilüşanın yazılmasına sebep şudur. Alimlerin zineti ve hekimlerin taci, Calinos ve Bokrat'ın olan âlim hekim oğlu olan âlim hekim Yahudi Yakubu oğlunu ve kızını ve oğullarını ve oğullarının oğullarını, bu memleket ve mahkemeleri dünyada baki kaldıkça, her nevi vergiden yani harardan, bağ ve bahçe vergisinden, öşürden, kale inşası vergisinden, her nevi angarya ve salgından ve avarızdan ve padişahlara âdet edilmemiş olup irade ile istar edilen her nevi resimden ve benden sonra tahtında oturacak olan padişahlara divanlarında sâdir olacak yukarıda zikredilen her nevi vergiden muaf kılarak işbu fermanı istar ettim. Buyurdum ki mezkûr hekim ve bütün zürriyyetini bunlardan ilelebet muaf kıldım. Hiç bir kimsenin onları ziyâk etmeyecektir. Yukarıda yazılan şeylerden her hangi birini istemeğe kalkışan yahut bu bapta dudak açmaya cesaret eden kimsenin aleyhine, Allahın ve mukaddes melâikenin ve benî Âdemin lâneti olsun. Herkesin malûmu olsun ve sözlerime zettal olsun diye işbu fermanı hekimin eline verdim.

856 senesinin rebiulevvelinde (Boğazkesen) de yazılmış ve mühürlenmiştir. "Yeni binayı teftiş ettikten sonra 857 senesinin muharrem ayında padişah, Edirne'ye avdet etmiştir. Ferman kaybedildiğinden, hekim Yakup, ikinci bir nüshanın verilmesini ve bunda birinci fermanın zavi ediliğinden ayrıca sarahat edilmesini padişahın istihram etmiştir. Bu ikinci ferman, 857 senesinin aynı ayda Edirne'de verilmiştir. Mururu zamanla, birinci ferman bu'unmuş olduğundan ikisi dehekimin elinde kalmıştır."

Muverrih Hammer, hekim Yakubun İslâmiyeti kabul ettiğini yazıyor. İki İbrani ve bir türkçe vesika bu iddiayı reddediyor.

1 — İstanbul Hahambaşısı Moşe Kapsali, hekim Yakubun vefatından sonra, ona halef olmak üzere, bir Yahudi hekimin istihdam edilmesini Fatih'e teklif etmiştir.

2 — 1571 senesinde (Fermanın verildiği tarih 1452) hekim Yakuba verilen fermana istinat eden ahfadı, Haham Şemuel Demonya'ya müracaat ederek, kendilerinin cemaat vergilerinden muaf tutulmasını istemişler. Haham müracaatlarını kabul etmiştir. Yahudilikten çıkmış bir kimsenin evlâdının bu gibi metalibi, ser'yan kabul edilemez.

3 — Aşık Paşa, yazdığı tarihte hekim Yakubu "Vezirler" faslında zikrederek, onun, mezheptişlarına pek çok iyilikler ettiğini acı bir lisanla kaydediyor.

Profesör: Auram GALANTI

Harik Hayat Kaza ve Otomobil

Sigortalarımızı Galatada Ünyon Hanmda Kâin ÜNYON SİGORTASINA yaptırınız. Türkiye'de bilâfasiyla icrayı muamele etmekte olan

ÜNYON

Kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırılmayız. Telefon : Beyoğlu 4.4888 1930

Milliyet'in edebî tefrikası: 34

KANLI SIR

Yazan: Mahmut YESARI

Ne kulüp yarabbi! Beyoğlunun şüpheli toplantı yerleri, daha doğrusu batakhaneleri, bitirim yerleri, hep "kulüp" (!) tür. Kulübe girmekle ilgili de hayli zor oldu. Kapıdan, binbir istizahla içeri aldılar. Halim Siret, ihtimal ki hararetle bir kumar partisinin yarıda kaldığına da canı sıkılarak, beni şaşkın bir tavırla kabul etti: — Ne var, Hüseyin? — Dik dik yüzüne baktım: — Bir de soruyorsun? — Hemen tavrı değişti: — Mesture, hasta mı? — Kaç haftadır, neredesin? — Ellerini açtı, bir mazeret bulmuş gibi etrafını gösterdi: — Hiç... Şey... Buralardayım... — Mazeretinden kendi de utanmıştı, yalvarır gibi sordu: — Allahakına, üzme, söyle! Ne

— Mesture hasta mı? — Zannederim. Halim Siret'in fazla sormasına mahal bırakmadım, kolundan tutarak sordum: — Haydi, çok duracak vaktimiz yok. Paltonu giy gidelim. Kaşlarım çatık, suratım asıktır; Halim Siret, hâlâ tereddüt geçiriyor gibiydi. Tekrar ettim: — Paltonu giy, gidelim. Halim Siret, mukavemet edemeyeceğini anlamıştı, başını eğdi: — Arkadaşlara, bir Allaha ısmarladık olsun, diyeyim. — Yolda, bana bir şey sormağa cesaret edemiyordu. Vapurda, kamara'nın penceresinden hep denize baktı. Trende de konuşmadık. Köşkünün kapısında onu bıraktım. — Bana, çekine çekine: — Sen, gilmeyecek misin? dedi. — Anladım ki korkuyor, tutulacağı fırtınada kendine bir siper arıyordu. — Mesture'nin onu hep aynı es-

ğma eminim. Fakat gürültüsüz geçecek dahi olsa, ben, bu sahneye şahit olmak istemiyordum. — Sert cevap verdim: — Hayır... Kaç gündür, seni araya araya yorulmuş. Evvelâ gidip biraz istirahat edeceğim. Halim Siret'in omuzları düştü, rengi hafifçe uçtu: — Affedersen, sana da zahmet verdim. — Benden değil, karımdan al dile... Konudan konuşan soranlar olursa, vereceğin cevabı, bulacağın bahaneyi hazırla... — Yürümüşüm. Bir kaç adım attıktan sonra arkama döndüm, Halim Siret, hâlâ köşkün kapısı önünde idi: — Ne o? Caymak fikrinde misin? Düşünme.. Belki de doktor köşkte'dir. — Bu ihtimal, ona cesaret vermişti, yüzü güler gibi oldu. — Halim Siret'in bu kirkinliğine acımadım; nefret ettim. — Teşrinievvel 25 — Doktor Nühzet Süleymanla benim insanietimizi, köyde, söyleye söyleye bitiremiyorlar. — Ufak ve birbirini tanıyan muhitlerde, bu tehlike vardır. En küçük,

nasebetsizlikler yapma.. Herkes fuzuli şüphelere düşer, hâdiseye sebebiyet verirsin. Mevkiini düşün. Asil bir aile kadını öyle külistür adamlarla lâubali olabilir mi? Bundan sonra o adamla görüştiğini görürsem sana darılırım, fena halde sinirleniyorum. Beni üzme, sonra pişman olursun. Niha-yet benim de karısını seven ve kıskanan bir koca olduğumu düşün.. — Şükûfe hanım, inadından mı, hastalığından mı, neden olduğu pek bilmez, bir gün deşetli bir pot kurdu: Zevcele beraber gezintiyi çıkışlardı. Dönüşte kahvede bahçıvan Hüseyinin oturduğunu gördüler. Kadın: — Ben Hüseyin ile biriz konuşacağım.. dedi. — Zevci şiddetle itiraz etti: — Katiyen olmaz.. Oteki: — Ne demek olmaz.. Bizim bahçe meselesini konuşacağız. Diyerek kocasının yanından uzaklaşmış adamın yanına gitti. Suphi Bey müşkül bir vaziyete düşmüştü. Kahvede herkesin içinde bu adamın görüşmesine herkes ne mana verirdi. Gerci asri hayatın pek tabii ise de mevki v vaziyet buna müsait değildi. — Gidip karısını menetmeğe 'alksa belki daha fazla asabilececek, bir realetle sebebiyet verecekti.. Yürüyüp gitse bu da bir türlü.. — Nihayet düşündü, ani bir karar ile yürümekten başka çare göremedi ama, fena halde canı sıkılmıştı. Evine geldi, sigarasını yakarak beklemeğe başladı. Kadın, ortak kararduktan sonra gelmişti. Kocası onu görünce gözme yazgı kalktı: — Ne yaptın, nerede idin? — O, kaşları çatık, inatçı ve hiddetli, şöyle mukabele etti: — Sevdiğimle randevum vardı, ne demek istiyorsun.. — Vay hanımefendi vay. Sizin sevgiliniz böyle ayak takımı insanlar mıdır, hiç insan ayağını papucunu başına giyer mi? Bu ne kadar tenezzül.. — Hiç olmazsa alacak gönüllü bir adam.. Senin gibi kendisini dev aynasında görmüyor! — Şükûfenin bu sözleri Suphi Beyi çileden çıkarmıştı: — Bir de utanmadan söylüyorsun ha.. Terbiyesiz.. — Kadın, bu hakaret karşısında yumrukları sıkılmış onun üzerine yürüdü: — Terbiyesiz sensin, edepsiz, namussuz.. — Suphi Bey bu sözleri gururuna, izzeti nefesine yedirememişti: — Deli karı, ben namussuz değilim. Dedi. Ve karısının yüzüne bir tokat aşketti: — Aklım başına topla! — Tokatı yiyince kadının büsbütün aldi başından gitmişti. Gözleri dönük, titreyerek adama hücum etti: — Seni alacak herif seni.. Diyererek yakasına sarıldı. Elbiselerini, boyun bağını yırttı. Saçlarını kopardı. Asa-bi insanlara hiddet zamanında gelen büyük bir kuvvette adamı yumrukladı, kafasını duvarlara çarpı. — Suphi Bey karısının elinden bir türlü kurtulamıyordu. Nihayet ellerini tutmağa muvaffak oldu. Bu sefer de kadın: — Ellerimi bırak.. Diye dişlerle onun kollarmı ısıрмаğa başlamıştı. Gürültüye ev halkı yetiştiler. Ve zavallı Suphi Bey çalın karısının elinden kurtarıldı. — O gece ikisi de hasta gibi yatdılar. Ortada bir cürüm olduğundan erkek, karakola müracaat etmeğe düşündü. Ve bunu söyleyerek kadını tehdit etti. Ertesi akşam vazifesinden dönen Suphi Bey kapıyı çalınca karısı pencereden seslendi: — Kapıyı açmam, hayatım tehli-kededir! — Suphi Bey ısrar ederse karısının büsbütün fenalaşacağını, eve girdiği takdirde gene feci bir vak'a hâdis olacağını düşünerek ters yüzü geri döndü. — O geceyi Göztepedeki dayısının evinde geçirdi. Bundan sonra da ar-tık karsile barışmağı haysiyetine yediremedi. Bir daha da evine dönme-di. İzini belli etmiyerek ortadan kayboldu! — O. N. —

İPEK SİNEMASINDA

Bugün matine'lerden itibaren: Sarışın yıldız

LİLİAN HARVEY'in

en eğlenceli, en fazla şarkılı ve en fazla danslı filmlerinden

Sarışın Kukla

Brş'iyor. Sizin mahbup artistinizi gidiniz alkışlayınız. [15236]

DAĞLARIN KIZI

Nefis şarkıları ve güzel çığan musiki ile herkesi hoşuna gidecek fevkalâde bir filmidir. Bu Çarşamba akşamından itibaren

SUMER SİNEMADA

(Eski Artistik) Heyeti temsilisi başında: Sevimli esmer yıldız NANCY BROWN, BETTY STOCKFELD (Düelas Fairbanks) in rakibi HARRY WELCHMANN. [15240]

Teşekkür

Topkapı Türk Fıkaraperver hayır müessesesinden: Müessesemizin yirmi beşinci yıldönümü münasebetile pek kıymetli bir alaka gösteren muhterem matbuatı, üza, şehir ve memleket dahil ve haricinde bulunan yurttaşlarımızla, gerek tel yazı ve gerek mektup göndermek lûtfunda bulunan müessesat ve cemiyetlere öz yüreğin sükran duyularımızı ıblâğ ve bu atışın mesaimiz üzerinde pek derin tesirleri olduğunu arz ederiz efendim.

Konser ve konferans

Şişli Halk fırkasında geçen perşembe günü operatör M. Kemal Bey tarafından "kadınların cemiyette rol ve vazifesi" hakkında bir konferans verilmiştir. Bunu takiben değerli sanatkarımız Şekip Memduh Bey ve genç piyanist Adnan Hilmi Bey tarafından bir Türk musiki konseri verilmiştir. Büyük bir alaka uyandıran ve bizzat Şekip Bey tarafından beslenen parçalar birçok defalar tekrar edilmiştir.

Şimdiki Türk edebiyatı

Nisanın 4 üncü çarşamba günü saat 18 1-2 ta İstanbul Arkeoloji Fransız Enstitüsü azasından M. Sausset tarafından Union Française'de "Şimdiki Türk edebiyatı hakkında bir konferans verilecektir.

NİSAN MERASİMİ

Cihan seraskeri merhum Hüseyin Paşa hafidesi Fitnet Hanımefendi ile Milli Reasürans sigorta müdürü kıymetli hukukçularımızdan Sait Rıza Beyin nisan merasimi bu Perşembe günü Şehzadebaşı'daki konaklarında icra edilmiştir. Tarafeyne saadetler dileriz. (15220)

Doğum

Eminönünde Şark prügâr salonu sahibi Ahmet Beyin bir erkek evladı dün yaya gelmiştir. Adını Tosun koymuşlardır. Ebeveynini tebrik ederiz.

Milliyet

Astrın umdesi "MILLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ:

Türkiye için Hariç için	
L. K.	L. K.
3 aylık	4 — 8 —
6 "	7 50 — 14 —
12 "	14 — 28 —

Gelen evrak geri verilmez. — Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. — Gazete ve matbaaya ait işler için müddiyetli müracaat edilir. — Gazetemiz ilâmların mes'uliyetini kabul etmez.

meçbur olacaktık. — Demek it'yor! — Halim Siret, şaşkın ve muztarp.. Karısına mı acıyor, yoksa kendisine mi? Lâkin bazan gözlerinin içinde fiske fiske ışıklar yanıyor. — Ben, bu ani göz parıldayışlarını bilirim. Yeni açılan ve açılacak masraf kapılarından elbette o da, kendisine hisse çıkaracak. — Daima bu düşünce, daima bu endişe... — Çok defalar, ona bakarken düşünüyorum: Bir insanda, bu kadar kuvvetli bir fikir sabit olursa ve onu hayret şakfederse, neler yapmaz? — Yazık ki, bu, tuttuğunu koparcak olan bileğin kuvveti, iskambil kâğıtlarını titreye titreye açmak ve karıştırmaktan başka bir şeye yaramıyor!... — Kânunuevvel — — Mesturenin, bir gül goncesi gibi pembe beyaz bir kıızı oldu... — Erkek çocuk istiyen Mesture'nin, buna can sıkılacak zannettim. Hayır! O, yavrusunu öyle şef katle bağına basıyor ki, yıkılan hülyalarına zerre kadar acımadığını, yanmadığını anlıyorum... — Hem, az mı yorulmuştu? Az mı uğraşmıştı? Öyle, karısıyla meşgul olmuştu? Biraz da keşif havasında yaşamak hakkı kazanmış mıydı? — Karısının parası vardı!.. Evine alâkadar olan dostlar, komşuları vardı!.. Mesture, sıhhatte idi. Çocuğna da sütnine tutulmuştu. —

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL:

18,15 Plâk neşriyatı. 19,15 Ajans ve muhtelif neşriyat. 19,30 Türk musiki neşriyatı. (Keman Reşat B. Tanbur me'sut) B. Kanun Vecihe H. Muzaffer B. Vedîa Rıza H.) 21,20 Ajans ve Borsa haberleri. 21,30 Bedriye Rasim hanımın istisnâ ile dans musiki.

VARŞOVA, 1415 m.

18,20: Popüler pasakyö-musiki. — Müsababe. 19,40: Gitar konseri. 20: Nisanın 20,20: Askerî neşriyat. 20,55: Senfonik konser. 22: Müsababe. 22,15: Neşeli neşriyat. 23,15: Caz orkestrasının konseri.

BÜKREŞ, 364 m.

11,30: Rubî neşriyat. 11,45: Rubî musiki. 12: Radyo orkestrası. 13: Plâk. 13,15: Orkestranın devamı. 14: Haberler. 14,20: Hafif musiki. 17: Kışlı neşriyat. 18: Jean Marco orkestrası. 19: Haberler. 19,20: Orkestranın devamı. 20: Üniversite radyosu. 20,20: Plâk. 20,45: Haftanın bizzat icmalî. 21: Mme. Lita Pof tarafından şarkılar. 21,20: Radyo orkestrası. 22: Konferans. 22,15: Radyo orkestrası.

BUDAPEŞTE, 550 m.

18,30: Müsababe. 19: Magyari Sigan takımı. 20,25: Budaşeste konser orkestrası tarafından operet parçaları. 21,45: Haberler. 22: Stüdyo-dan bir tiyatro. 22,45: Dans musiki.

VİYANA, 507 m.

18: Hafif musiki. 20: Solist. 20,45: Saat ayar vesaire. 21,05: "Kaba gömlek. (Das große Hemd) ismindeki halk temsilisi. 23,05: Akşam haberleri. 23,20: Avusturya tencileri birliği takımının konseri.

BRESLAU, 316 m.

17: Silasya senfonik takımı. 19: Şekç. 19,40: Piyanö konseri. 20: Hafif musiki. 21: Büyük orkestra konseri. 23: Son haberler. 24: Pasakalya dans musiki.

ZAYI — İzmir orta mektebinden aldığım 6-6-29 ve 122 sayılı tasdiknameyi yazı ettim yenisini alacağım. Namık.-(15251)

İstanbul asliye mahkemesi 4 ncü hukuk dairesinden:

Necati Bey'e izafeten vekili Esat Orhan Bey tarafından Halil efendi aleyhine ikame olup Fatih'e derviş Ali mahallesinde Yahya zade sökağında 6 numaralı evin tahliyesi ile akdin bozulmasına dair olan davamın cari muhakemesinde müddaalayih ilânen vaki tebligata rağmen gelmemiş olduğundan bermucibi talep hakkında muameleli giyap kararı ihtizah edilmiş ve muhakeme 18 nisan 934 çarşamba günü saat 14 te tahlil kılınmış ve işbu giyap kararının on beş gün müddetle ilânen tebligatine karar verilmiş olmakla ilân tarihinin ferdasından itibaren beş gün zarfında usulen itiraz etmediği ve muhakeme günü berayı istiktap hazır bulunmadığı takdirde vaktalari kabul etmiş addolunacağı ilân olunur. (1521)

ADAPAZARI TÜRK TİCARET BANKASI

EN EYİ ARKADAŞIMIZ KUMBARADIR

1835

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — 33,000 kilo İkinci Hamur kapak kâğıdı : (57×90)
 - 2 — 2,500 „ Düz beyaz karton : (70×100)
 - 3 — 2,500 „ Kahve rengi kalın banda kâğıdı: (70×100)
 - 4 — 70,000 „ 266 milimetrelilik bobin halinde tripleks kartonu
 - 5 — 60,000 „ 270 milimetrelilik bobin halinde tripleks kartonu
 - 6 — 5,000 „ Kahve rengi kösele karton : (70×100)
- Satın alınacak bu altı kalem kâğıt vekartonu vermek isteyenlerin şartname ve nümuneleri gördükten sonra pazarlığa iştirak edebilmek üzere (yüzde 7,5) teminatlarıyla beraber (14-4-934) Cumartesi günü saat (14) te Galatada Alım, satım komisyonuna müracaatları. (1354)

Maliye Vekâletinden:

Ankara'da Yenişehirde yaptırılacak Gümrük ve İnhisarlar vekâleti binası projesinin tanzimi için Türk Mimar ve mühendisleri arasında bir müsabaka açılmıştır. Müsabaka Birinciye (1700), İkinciye (1200), Üçüncüye (900), Dördüncüye (700), Beşinciye beş yüz, lira mükâfat verilecektir. Ecnebi Mimar ve Mühendisler den arzu edenler, müsabakaya dâhil olmaksızın ayrıca teklif gönderebilirler. Projesi kabul edilen Mimar ve mühendis, tafsilât resimleri için yüzde bir, Beton arme Elektrik, Kalorifer ve sair tesisat plânlarının ilâvesi halinde yüzde 1,75 ve bunlara zamimeten inşaatın kontrolü ve zifesinin tevdi'i takdirinde yüzde 2,75 ücret verilecektir.

30 Nisana kadar projeler Maliye Vekâleti Fen Hey'etine verilecektir. Müsabakanın izahatlı şartnamesi Ankara'da mezkûr Fen Hey'etinden ve İstanbul'da Millî Emlâk Müdürlüğünden alınacaktır. (1415)

Afyon Vilâyetinden:

Kapalı zarf usulile münakasaya konulup 21 Mart 934 tarihinde ihale edileceği evvelce ilân edilen Afyon - Konya yolunun (8193) lira bedeli keşifli 0+000 — 0+250 kilometreleri arası parke fersiyatına muayyen saatte talip zuhur etmediğinden 18 Nisan 934 tarihinde saat 16 da Encümeni Vilâyette ihalesi icra kılınmak üzere münakasa müddetinin temdit edildiği ilân olunur. (1376)

Deniz yolları

İŞLETMESİ
Acenteleri : Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarı
Han Tel. 22740

Trabzon yolu

EGE vapuru 3 Nisan SALI 20 de Galata rihâtından kalkacak. Gidişte Zonguldak, Inebolu, Sinop, Samsun, Fatsa, Giresun, Vakfıkebir, Trabzon, Rize'ye. Dönüşte bunlara ilâveten Sürmene, Pulathane, Orduya uğrayacaktır. (1439)

İzmir sür'at yolu

GÜLNIHAL vapuru 3 Nisan SALI 11 de Galata rihâtından kalkacaktır. (440)

Zonguldak Bartın yolu

BURSA vapuru 2 Nisan PAZARTESİ 19 da Sirkeci rihâtından kalkacaktır. (1441)

Tophanede kâin telsiz telgraf merkezimizin, 935 senesi bida- ve bildiği icabeden cihazı, retiyeli talibine ihale

görmek ve daha mak isteyenler an On sekizim Şefli- ler. Pa- si gü- ni.

Hu- Sesleri gök- biran evvel içeriye au.

Bora alıncılardan yüz k- vüçüğü içeriye salıverdikten

Onümüzdeki 6 Nisan cuma akşamı saat 21 de

Fransız Tiyatrosunda
dünyanın en meşhur tenörü MIGUEL FLETA tarafından yegâne bir konser verilecektir.

14 ve 16 Nisan tarihlerinde
Fransız Tiyatrosunda
meşhur piyanist Arthur Rubinstein tarafından iki konser verilecektir.

KINOPRİN

KAŞELERİ
Baş, diş ve romatizma ağrıları, Grip nöbetlerinin, hanımların mutasancılarını gideren ve ani tesir EDEN YEGÂNE ilaçtır. 1-10 adetli anbalajlarını her eczaneden arayınız.

M. Hikmet Tevfik [14195] 1843

İHTİRA İLANI

“Demiryolu vesaiti nakliyesi için yaylı cer ve itme tertibatı” hakkında istihsal olunan 19 Temmuz 1932 tarih ve 1408 numaralı ihtira beratı bu defa mevkiî fiile konmak üzere ahire devrûferâğ veya icar edileceğinden talip olanların Galta'da, Çinili Rihâm Hanında, Robert Ferri'ye müracaatları ilân olunur. (14918) 1849

ZAYI MAKBUZ

Galata İthalât gümrüğünden alınış olduğumuz 3319 numarolu beyannameye ait 22879 numarolu 18-7-933 tarihli dipozito gümrük makbuzunu zayi ettik. Yenisini alacağımızdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. İstanbul ve Tra- kya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketi. (15231)

VAPURCULUK

TURK ANONİM ŞİRKETİ
İSTANBUL ACENTALIĞI
Liman Han, Telefon: 22925

Karadeniz yolu

Sadıkkade vapuru 1 nisan

PAZAR günü saat 20 de Galata rihâtından kalkacak. Gidişte: Zonguldak, Inebolu, Ayancık Samsun, Ünye, Ordu, Kireson, Tirebolu, Görele, Trabzon, Rizeye. Dönüşte: bunlara ilâveten Of, Sürmene ve Pulathaneye uğrayacaktır.

Kiralık gazino

ve
MESİRE MAHALLİ
Boğaziçinde Büyük Derede “Ali Ağabağı” demekle maruf mesire ve derunundaki gazino kiralıktır. İsteyenlerin: Nişantaşı Mesrutiyet mahallesi Hacı Mansur sokağında 94 numaraya mektupla müracaatları.

Askerî fabrikalar ilânları

Barut fabrikaları muhafız takım efrat ve hayvanatı için alınacak aşağıda yazılı 5 kalem erzak ve yemi itaya talip çıkmadığından pazarlığı 5 Nisan 34 perşembe gününe bırakılmıştır. Vermek isteyenlerin mezkûr günde saat 14 te Bakırköy Barut fabrikalarında satın alma komisyonuna müracaatları. (1414)

Kilo	Mal
50	Zeytin yağı
100	Makarna
100	Kuru fasulya
100	Toz şeker
2000	Arpa

İSTANBUL BELEDİYESİ İLANLARI

Taksim Belediye Bahçesi

Taksim Belediye Bahçesi: İhale tarihinden 938 senesi 31 Kânunuevvel akşamına kadar devam edecek beş seneye yakın bir müddet için kapalı zarf usulile kiraya verilecektir. İhale 16 Nisan 934 Pazartesi günü saat 15 de yapılacaktır. İstekliler şimdiden müzayede şartnamesini görmek ve fazla izahat almak üzere Belediye Emlâk Şubesine ve ihale günü saat 15 den evvel Daimî Encümene müracaat etmelidirler. (1295)

OTOMOBİLCİLERE MUJDE

Bu kere Amerika ve Japonyadan getirttiğim muhtelif cins ve numaradaki lastikler % 50 tenzilâta satıyorum. 30×5 dış 35 lira ve iç lastikler 5 liradır. (15132) Galata Şoförler Pazarı Gebzeli Ali Rıza. 1856

Beyoğlu Tahsil Müdüriyetinden:

Kuruçesmede Fikri Servet Beye ait Emayye fabrikasında mevcut ve cins ve müfredatı aşağıda gösterilen mahzud eşya Nisanın beşinci Perşembe günü saat on altıda açık arttırma suretile satılacağından talip olanların Arnavutköy Tahsil Baş Memurluğuna müracaat etmeleri ilân olunur. (1436)

- 21 paket küçük)
- 28 „ büyük) kara saç
- 2 müstamel kap derununda 25 kilo kırmızı boya
- 1 „ „ „ 15 „ kurşuni „
- 10 çuval ellişer kiloluk Emayya toprağı
- 29 Paket elektrik gelmesi yazılı ve altında rakkamı ihtiva eden müstatilüğeşkil küçük pilaka.
- 3 boş fıçı (Ellişer kiloluk)
- Ellişer kilo sildeti ihtiva eden altı fıçı derununda onar kilo emayye.
- 4 ufak çuval derununda 32 kilo emayya imaline mahsus toprak.
- Bin dokuz yüz adet nim mamûl ufak saç tabak
- Biri dolu olmak üzere beş üstüvane şeklinde emayya kap derununda yirmi kilo kurşuni yeşil kırmızı boya. (1436)

Gümrük Muhafaza Umum Kumandanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

- 1 — İki bin kilo makina yağının 5 Nisan 934 Perşembe günü saat ondörtte pazarlığı yapılacaktır.
- 2 — Şartnamesi her gün Komisyondan alınabilir ve nümunesi de görülebilir
- 3 — İsteklilerin, tasarlanmış tutarın yüzde yedibuçluğu olan (75) liralık vezne makbuzu veya teminat mektupları belli günde Komisyona gelmeleri. (1416)

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

PARA BIRIKTIREN RAHAT-EDER

1832

İLAN

Kozlu Kömür işleri Türk Anonim Şirketi

Şirketimizin 1933 hesap senesinin e ait 24 Mart 1934 tarihinde toplanan alelâde Hey'eti Umumiye içtimamında, hazır bulunan Hissedarların Hisse Senedatı miktarı derecei kâfiyede olmadığından içtima yapılamamış ve ikinci defa olarak 24 Nisan 1934 tarihine müsadif Salı günü saat 15 te Ankara'da Şirketin Merkezi olan Türkiye İş Bankası binasında akdî tekarrür etmiştir.

Ruznamei Müzakerat :

- 1 — 1933 senesine ait Meclisi İdare ve mürakip raporlarının kiraat ve tasvibi,
- 2 — 1933 senesi bilançosunun ve kârı zarar ve faizi muhassas hesaplarının tetkik ve kabulü ile Meclisi İdarenin ve Mürakiplerinin ibrası ve temettüün sureti tevzii,
- 3 — Müddetleri hitam bulan Meclisi İdare azalarının yerine intihap icrası,
- 4 — 1934 senesi mürakiplerinin tayini,
- 5 — 1934 senesi alelâde hey'eti umumiyesine kadar müteber olmak üzere Meclisi İdare Azalarının hakkı huzurlarile 1934 senesi mürakip ücretlerinin tesbiti hususlarından ibarettir.

MECLİSİ İDARE

Mustafa Kemal Paşa

Belediyesinden:

Madde 1 — Mustafa Kemal Paşa Kasabasının Nafia Vekâleti celilesinden tasdikli ve (89024) lira bedeli keşifli elektrik tesisatı olbaptaki proje ve şartnamei fenni ve evrakı müteferriasi ve münakasa şartnamesi mucibince nisanın onuncu salı günü saat on yedide Mustafa Kemal Paşa Belediye Encümenince teklifler muvafık görüldüğü takdirde ihalesi yapılmak üzere yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmıştır.

Madde 2 — Talipler teklifnamelerini işbu tesisat için kavanin mevzuu dairesinde verilmesi muktezi bilumum evrak vesaikile birlikte aynı müddet zarfında kapalı zarf ile Belediye Encümenine vererek makbuz almaları ve bedeli keşfin dipozito akçesini veya teminat mektuplarını yüzde yedi buçluğu nisbetinde ita etmiş olmaları meşruttur.

Madde 3 — Talipler projeleri Yirmi Beş Lira mukabilinde İstanbul Taksimde İstiklâl Apartmanında elektrik mühendisi Hasan Halet Beyden, Münakasa şartnamesini Mustafa Kemal Paşa Belediye Encümeninden alacaklardır.

Madde 4 — Taliplerin bir kaç yerde muvaffakiyetle tesisat yapmış olmaları şarttır. (1375)

Vilâyet Baytar Müdürlüğünden:

Yalnız Sifat zamanı için 35 lira şehri ücretle altı muvakkat seyis alınacaktır. Karacabey Harası binicilik mektebinden mezun veya Süvari ve Topçu kıt'alarında askerlik yapmış hüsnuhal sahibi taliplerin evrakı müsbitelerile nihayet Nisanın Onuncu gününe kadar Vilâyete istida ile müracaatları. (1442)

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET, Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.